

פינחס ע"ח

לטהר בלעטל

דחסידי סקווירא טעכנעלאגיע אינפערמאציע

נע"ט פרי פילטער

ערליכע אידן נעמען אויף די פרייליכע בשורה אז די גאר גוטע פילטער פון א"י איז געווארן א פאקט אין אמעריקע

וואס איז נעט פרי?

נעט פרי איז א פילטער וואס איז ספעציעל געמאכט געווארן פאר ערליכע אידן "אן פשרות", עס איז אויסגעשטעלט ווי א 'ווייט ליסט' מהלך, און סיי וועלכער סייט איר דארפט וועלן זיי עס דורכקוקן, און אויב איז עס ריין וועלן זיי עס עפענען. איינמאל זיי האבן געקלינט א סייט פאר איינעם און עס אפראווט ווערט עס אפן פאר יעדעם, איז למשל אין א"י וואו איבער 10,000 אידן ניצן דעם פילטער איז כמעט יעדע איינציגסטע סייט וואס מ'דארף, אפן און געפילטערט. נאך א מעלה איז אז זיי האבן 24 שעה א טאג א סטעף פון א פאר מנינים ראמענישע גויטעס, און יעדע בילד פאר עס קומט ארויף ווערט עס דורכגעקוקט, און נאר אויב עס איז אויסהאלטן ווערט עס געשיקט צו דעם מענטש. דורכאויס די לעצטע פאר וואכן האבן אסאך אידן ארויפגעלייגט די פילטער דורך 'לטהר' און אלע זענען זיך מחי'.

אט ליינט וויאזוי מיר זענען אנגעקומען צו דעם פילטער ביז ווי מיר שטייען יעצט.

בני כ"ק רבינו שליט"א האבן פאראיאר אין חודש אלול געבעטן איינעם פון די 'לטהר' עסקנים צו פארן קיין א"י און אויסגעפינען אלע דעטאלן ארום דעם פילטער, און אויב ס'שטעלט זיך ארויס אז ס'איז טאקע אזוי ווי מ'רעדט זאל ער שתדל'ען אז מ'זאל עס קענען אהערברענגען. ווי עס האט זיך ארויסגעשטעלט איז עס טאקע גאר א גוטער פילטער אבער עס איז געווען גאר שווער אהערצוברענגען.

מיט א געוואלדיגע סייעתא דשמיא וואס איז פארגעקומען היי יאר ב' ניסן ביים טיש, האבן מיר באקומען די ריכטיגע קאנטאקט אהערצוברענגען דעם פילטער קיין אמעריקע. נאך אפאר חדשים שווערע ארבעט, האט מען ענדליך געלייגט א סערווער אין אמעריקע, און עס איז ערמעגליכט געווארן צו ניצן דעם ספעציעלן גוטן פילטער.

פון ווען מיר האבן ארויסגעשטעלט א צעטל אין ביהמ"ד אז מיר זוכן עטליכע נחשונים וואס זאלן עס אויספראבירן און זען אז עס קען זיין א גוטער אייטעם פאר די בני הגולה, קומען אידן אריין יעדע נאכט אין די 'לטהר סענטער' און פראבירן אויס די נייע פילטער מיט די ספעציעלע 'נעט פרי קאמפיוטער' וואס ליגט דארט אז מ'זאל עס קענען אויספראבירן.

ב"ה אז מיר האבן שוין אויפגעסיינט איבער צוויי מנינים אידן, און אלע זענען ספעציעל צופרידן. ווי א חשוב'ער אינגערמאן א ירא שמים האט זיך אויסגעדרוקט, אז מיט די ביז יעצטיגע פילטער ווען ער האט געמוזט עפענען די אינטערנעט האט ער ארויפגעלייגט זיינע צוויי הענט אויף די אויגן און געבעטן א תפילה אז ער זאל נישט נכשל ווערן (דאס איז שוין מיט די בעסטע פילטער, וואס אגב רעדן זיך אסאך ערליכע אינגעלייט אפ אז די בילדער פיעינטינג ארבעט בכלל נישט הונדערט פראצענט). אבער יעצט מיט 'נעט פרי' פילט ער ממש ווי מ'האט אים גרינגער געמאכט די מלחמת היצר פון היטן די אויגן! ווער עס איז אינטערעסירט, אדרבה, קומט אריין, אדער רופט אריין, אין 'לטהר' און מיר וועלן זיך פרייען אייך צו סערווירן מיט דאס בעסטע וואס קען זיין.

פון אונטער די קוליסן:

איר זענט אוודאי געבליבן נייגעריג וואס איז געווען ב' ניסן ביים טיש.

די מעשה איז געווען אז אגאנץ ווינטער האבן מיר פראבירט זיך צו פארבינדן מיט די בעלי בתים פון 'נעט פרי', און מיר מיר האבן נישט מצליח געווען אנצוקומען צו עפעס למעשה'דיג.

ב' ניסן איז דאך דער 'טישן זאל' געפאקט עד אפס מקום, איז איינער פון די לטהר עסקנים אנגעקומען אויף די פארענטש אויף מערב זייט, ווייל זיין געווענליכער פלאץ איז שוין געווען פארנומען מיט געסט, און ער באמערקט אז זיינע שכנים אויפן

און פאר אונז איז געבליבן בלויז איין תפילה: "מהר ענני אלוקי ישענו וגו' והושיעה ברחמיך הרבים".

שרעקעדיג

א געדאנק

מיטוואך נאכט, נאך נאכטמאל זיך איך און איך בלעטער דורך די קאמיוניטי קאנעקשאנס, און מיינע אויגן פאלן אויף א אינטערעסאנטע עד, אבער ווי מער איך באטראכט עס ווערט עס שרעקעדיגער און פארכטיגער. געוואלד! וואס גייט זיין מיט אונזער עתיד?! שרייט די עד!

זענט איר שוין אינפארמירט איבער די שרעקעדיגע מצב וואס ס'ווארט אפ אידישקייט נאכדעם וואס ס'גייט

ארויסקומען די נייע 'קלוגע ראובאט'!...

אויב פראבירט איר זיך צו פארהוילן דערפון, קען גאר זיין אז איר זענט נישט פון די נארמאלע מענטשן!... אויב זענט איר נאכנישט באזארגט, לאמיר אייך פראבירן צו העלפן זיך זארגן... לאמיר אייך העלפן דמיונען... איבער די ריזיגע באבל אין וועלכע מיר געפונען זיך די טעג!

"אפשר וועל איך איין טאג ווען איך וועל וועלן פליען קיין קיין ארץ ישראל וועל איך זיך אריינזעצן אין א "עמעזאן דראון" און אין א פיפצען מינוט שפעטער לאנדען ביים כותל המערבי; אין נאך א גישמאקע מעריב וועל איך זיך אריינזעצן אין א קעפסל און גליטשן אין 'טעסלע'ס פיפס' אונטער די ערד; גראד פון דארט - אין ווייניגער פון פופציג סעקונדעס - אנקומען צו הרה"ק ר' ישע'לע אין קערעסטיר; פון דארט וועט א דראון מיר ברענגען נאכטמאל פון 'גריין'ס בעקערי' אויף לי עוועניו...

מיין קליינע ראובאט וואס איז קלוגער און שטערקער פון מיר, וועט מיר 'אפערן' א הייסע גלאז 'קאפי', פלוצלינג וועט מיין פרידזשידער - אלארמירן, און מיר צו-וויסן טון, אז זי איז

פארענטש, זענען א גאנצע משפחה, זיידע קינדער און אייניקלעך, אלע אנגעטון מיט בגדי שבת. רופט זיך אן איינער פון די בני המשפחה שטיל צום עסקן: מיין שווער וואס דו זעסט דא, האט אמאל געוואוינט אין סקווירא, און מיר האבן דא א חתונה אין עטרת טשארנא, האט מיין שווער געוואלט קומען. ער איז שוין נישט דא געווען פאר פופציג יאר, נו זייער שיין.

ווען ער וויל שוין גיין, פרעגט ער דעם עסקן, דו קענסט אפשר א סקווירא אינגערמאן א קאמפיוטער טעקנישן וואס הייסט אזוי און אזוי? "איך בין נישט קיין טעקנישן" - זאגט אים דער עסקן, "אבער אזוי הייס איך". דער אינגערמאן גלייבט נישט וואס ער הערט, און הייבט אן צו פארציילן: איך בין א סלאנימער חסיד און איך וואוין אין ארץ ישראל, איך בין בכלל נישט געקומען קיין אמעריקע וועגן די חתונה, נאר היי יאר פורים האט מיין רבי שליט"א מיר געבעטן אז איך זאל פארן קיין אמעריקע און פארשפרייטן די פילטער וואס הייסט "נעט פרי". ער האט מיר פארבינדן מיטן נדבן וואס צאלט אויס די גאנצע פילטער, און פארדעם בין איך יעצט דא! אז איך בין געקומען קיין אמעריקע האב איך שוין גערעדט צו אסאך ארגאניזאציעס, און קיינער איז נאכנישט געווען גרייט צו גיין למעשה.

יעצט ביינאכט האט מיין שווער געוואלט קומען צום טיש, האב איך זיך דערמאנט אז אפאר יאר צוריק האב איך גערעדט צו דיר, האב איך געטראכט אז איך וועל דיר אויפזוכן, אפשר וועט די סקווירא ארגאניזאציע יא זיין אינטערעסירט אין א ספעציעלע אויסגעהאלטענע פילטער.

אבער ווען איך בין אריינגעקומען דא צום טיש האב איך געזען טויזנטער מענטשן שטייען, האב איך זיך מייאש געווען צו טרעפן פונקט דעם סקווירא אינגערמאן, אבער נאר פאר השתדלות האב איך דיר געפרעגט אויב דו ווייסט אפשר וואו ער איז, און דא ביסטו!

דער אינגערמאן איז נישט געווען ביי זיך פון די אויסטערלישע סייעתא דשמיא וואס האט צאמגעברענגט דער באגעגעניש, אבער דער סקווירא עסקן איז אויך נישט געווען ביי זיך, ווייל ער זוכט שוין א האלבע יאר צו טרעפן א פארבינדונג מיט "נעט פרי", און דא אפאר מינוט נאכן זינגען "שלא, שלא, שלא תאבד שארית יעקב" קומט ער דא אונטער און ברענגט א פילטער "אן פשרות", וואס מ'קען עכט האלטן די אויגן "ריין"!

למעשה האט מען מיט א פאון קאל צוזאמגעברענגט אפאר 'לטהר עסקנים' אונטער די פארענטשעס, און אין א קורצע צען מינוטיגע שמועס זיך צוזאמגעזעצט, און זיך געגעבן אינפארמאציע פאר קומענדיגע באציאונגען.

פון דעם קשר איז שוין אלעס געגאנגען געשמירט, ביז מיר האבן דערגרייכט אז דער פילטער ארבעט גוט, און טייערע הייליגע אינגעלייט קענען ווייטער היטן די אויגן אויף אסאך א בעסערע אופן ווי ביז איצט.

אויסגעלאפן פון מילך, און מיט א העפליכקייט וועט זי מיר פרעגן צו זי זאל באשטעלן ביי 'מעדינים' אדער ביי 'ראזנבלום'... ווען מיין טאכטער וועט וועלן וויסן וועלכער מענטש האט געקענט עסן די מערסטע פאפ-קארן אין איין צו, וועט זי פרעגן די קליינע גוגל מאשין, און נאכן איבערגעבן איר דאנק, וועט זי בעטן פון גוגל: קען יו פליז פוט אן די עירקאנדישן? אינמיטן ווערט מיין רואיגקייט איבערגעהאקט מיט א 'פייף' וועלכע דינט אלס א 'סיגנאל', אז די קוקיס אין די אויווען - וואס מיין קליינע זיסע ראובאט'על האט נארוואס געבאקן - זענען פארטיג.

און דא שטייט ער שוין פאר מיר מיט די קאפי און קוקיס אין די הענט, און ער פרעגט מיר צו איך וויל הערן 'קול מבשר' אדער 'מבשר ואומר', אדער גאר די נייע ניגון וואס בערי וועבער האט יעצט ארויסגעגעבן... און ווען איך מאך קלאר וואס מיין 'מוד' איז יעצט צו הערן, זעצט ער זיך אראפ נעבן מיר, און פון זיך אליין לעשט זיך אויס אלע לייטס פון די הויז, נאר א קליינע 'פורפל' לייט, וואס שיינט פון די אויגן פון מיין ראובאט און טאנצט מיט לויט די טאן פון די ניגון.

איך זיך אויף מיין קלוגע רעקליינער, וואס כאפט אליין אז יעצט ווען איך טרינק די קאווע דארף ער זיך אביסעלע אויפזעצן, און איך זיפ מיר אזוי שטייט פון די קאפי, בשעת די קול פונעם בעל מנגן זינגט זיך אונטער, ווי נאר די גלעזל ווערט ליידעג, נעמט ער באלד איבער די ליידעג גלעזל.

מיינע אויגן הייבן אן קלעבן, מיין קלוגע רעקליינער פארשטייט באלד אז ער דארף זיך אויסציען און מיר אויסלייגן אויף א גוטע 'פאזישן'.

מיין קליינע ראובאט גרייט מיר אן נעגל וואסער; ער לעשט אויס אלע לייטס, און איך שלאף איין - - - און שלאף און שלאף און שלאף, ביז ביז ביז... איך טרעף מיר ביי די פיר און צוואנציג יאר אין די פיין-וועלי מושב זקנים...

ביזדערווייל וואס איר שלאפט, לאמיר אייך פארציילן א מעשה... זיצט זיך מרדכי אויפן האלצערנעם באנק אין פארהויף פונעם אלטן פוילישן שטיבל, און פאררייכערט א ציגאר. "מרדכי וואס טראכסטו אזויפיל?!" - רופט זיך אן צו אים זיין חבר ברוך, וואס איז נארוואס אנגעקומען פונדערהיים מיטן געשטריקטן טלית זעקל, ווען דער זייגער ווייזט שוין אזוי נאנט צו חצות היום.

ברוך איז דער 'אויפגעקלערטער' וואס האט נארוואס פארענדיגט דורכטון די צייטונג וואס ער שעמט זיך מיטצוברענגען אין שול, אבער יעדער ווייסט אז ער איז דער 'אלץ-ווייסער'. מיט זיין באקאנטע כסדר'דיגע אויסדרוק: איך ווייס! פרעג נישט פון וואו, און טענה'דיר נישט מיט מיר!

מרדכי! דו מיינסט אז דיין שכל באגרייפט בכלל וואס צו טראכטן?! דו ביסט ארעם ווי די נאכט מיט ידיעות און וועלט אנטוויקלונגען! דו מיינסט אז די וועלט ענדיגט זיך אינדרויסן פון דיין נועם אלימלך, און גלייך נאך פוילן איז דא א גרויסע לאך? הא? דו ווייסט וואס גייט זיין אין אפאר יאר ארום? אויס

פערדעלע; אויס הייזקעלע; נישט דא מער קיין ווינט מיל; ווינט שיפן, מיט אונזער גאנצע פאנאטישע לעבנס-שטייגער! מרדכי הארץ מיר אויס, דאס וועט איין טאג זיין גוט פאר מעשיות פון י. לעהמאן, נישט לאנג ארום וועט מען וואוינען אין הויכע וואלקן-קראצער, מיט אויסגעשטרעקטע העלזער; מ'וועט פארן מיט מאשינען אויף פיר רעדער אן א פערדעלע, אנשטאט א פארמאטערטע רייזע אפאר וואכן אויפן ים, וועט מען קענען פליען אין צען שעה קיין אמעריקע! עס וועלן פליען עראפלאנען ווי די אדלער אין הימל! און דו מיינסט אז דו ווייסט בכלל וואס לעבן מיינסט!... און דו טראכסט נאך אז מ'וועט דעמאלס בכלל קענען זיין אידן?! דער רב אונזערע, ווייסט בכלל נישט וואס טוט זיך מיט אים...! אויב וועט מען דארפן א באטל מילך, מיינסטו אז מ'וועט מעלען פונעם קו? געענדיגט מיט די צייטן, מילך דעליווערט מען אין א פלאסטיק באטל ביים טיר!

יא יא!!! דו שלאף נאר, און מיין אז דו ווייסט אלעס... עס קומט א וועלט! גיב אויף מיטן מיינען אז דו גייסט זיך קענען פון אלעס אפהיטן, ווען דו זיצט זיך אין דיין לאך...!!! דו מיינסט אז דו קענסט בכלל רעדן צו דייע קינדער וועגן אידישקייט, אין די צייט וואס דו האסט נישט קיין אהנונג וואס זיי וועלן דורכגיין?! דו ווייסט בכלל וואס מיינט א 'באלב' דו מיינסט אז מיט אזא סארט לעקטער קען מען בכלל היטן שבת? קום ארויס פון דיין 'באקס', 'פעיס ריעליטי', אויב ווילסטו אז זיי זאלן קענען שפייזן זייערע משפחות, האלט פארמאכט דיין מויל, און הער אויף צו רעדן בכלל! אויב האסטו געמיינט אז מוזיק קען מען נאר הערן פון א ציגיינער איז דיין מח קליין ווי א גערשטן... מיט די רעקארד-פלעיערס וועט מען בכלל נישט קענען רעדן וועגן כשרות, ממש א נייע וועלט! אויב דו טראכסט בכלל אנדערש פון מיר, ביסטו א בלינדער פויער ווי אלע פוילישע פויערן... און יעצט פארענדיג דיין ציגאר...

"וואס?????" - פרעגט מרדכי, דו מיינסט עס ערנסט? עס קומען שרעקעדיגע צייטן? מ'דארף זיך געזעגענען פונעם קאפל, באהאלטן די ספאדיק? מ'וועט מוזן זיין קריסטן? מ'וועט פארשפארן די בתי מדרשים? אוי רח"ל, ס'כאפט מיר א ציטער! אויס וועלט! אויס אלעס! וואס וועט זיין? מ'וועט מוזן דרייוון שבת א קאר? מ'וועט מוזן טרינקען טריפה'נע מילך?

יא, בערך אזוי איז די שרעקעדיגע ראובאט הענט, מיט וואס מ'ויל אונז יעצט אנשרעקן. אלעס קען זיין, וועט זיין, אבער צו וועט דאס אפעקטירן אונזער אידישקייט? אונזער געלט? אוודאי קען זיין אז מ'וועט נוצן אנדערע מיטלען - אדער יא אדער נישט. אפשר וועלן די טוי סטארס מאכן געלט... אבער שטערן אונזער אידישקייט? אוועקנעמען אונזער בחירה? אויסהונגען אונזערע קינדער? בכלל נישט!!!

עס איז לאכעדיג זיך צו דערמאנען די אנפאנג צייטן פון די סמארט-פאונס ווען די אויפגעקלערטע אלץ-ווייסער פלעגן צימבלען די רבנים מיט אזעלכע סטעיטמענטס ווי ... "איר

'עקטיוועיטן' אויף מיין ביזנעס פלען. ויהי היום, איך זיץ אויפן ראוד אין מיין טראק, און ענדליך נאך א לאנגע פאון קאל מיט ווערייזן איז מיין כשר'ע פאון געווארן עקטיוועיטעט! יעצט האט זיך אנגעהויבן די ריכטיגע נסיון... קיין תירוץ איז שוין נישט פארהאן, איך דארף אויפגעבן מיין סמארט-פאון!! איך טראכט איבער וואס מיין קומענדיגע שריט דארף זיין, ס'איז מיר געווארן שווער... איך בין געווען מוראדיג צוגעבינדן צו מיין סמארט-פאון, אבער פון די אנדערע זייט שרייט צו מיר אריין אין אויער די דרשה פון הרה"צ ר' יעקב יוסף שליט"א ביי כי טוב סחרה... "אבער ווען עס היט ריעליט" איז שוין צו שפעט"... ענדליך האב איך אפגעמאכט אז איך ווארט אויף א מעסעדזש פון הימל... עס גייט נישט דורך קיין צען סעקונדעס, און איך האב זיך געגעבן עפעס א שנעלע דריי, און א באקס פון די בעק פונעם טראק קומט צו פליען אריין צום פראנט, און טראסקעט גראד ארויף אויף מיין 'דעש באורד' צעשיסט די גלאז פון מיין סמארט-פאון וואס האט א 'אנברעיקעבל פראטעקשן'!... צעטומעלטערהייט, בין איך באלד געפארן מיט מיין טראק צו די זייט... וואס גייט דא פאר?! אזא שנעלע מעסעדזש?! אבער איך האב עס געכאפט, דער באשעפער שטייט און ווארט און ווארט אויף מיין בחירה! אבער אין די רגע וואס איך האב עס איבערגעגעבן אין דעם באשעפער'ס הענט האט ער עס צעשמעטערט אויפן פלאץ..." אין עוד מלבדו!!!

וויסט בכלל וואס טוט זיך אויף די וועלט? אידישע קינדער דארפן ברענגען פרנסה, פארוואס רעדסטו פון אינטערנעט? דו וויסט אז מ'וועט נישט קענען וואשן קיין וועש אן אינטערנעט, מ'וועט נישט קענען האבן קיין ברויט אין שטוב אן אינטערנעט... איר נעמט אויף אייער אחריות אז קינדער וועלן ארומגיין בלאס פאר הונגער ווען איר מאכט גדרים אויף אינטערנעט, סטאפ שוין יעצט צו רעדן דערפון! דו ביסט ארעם פון ידיעות! דו וויסט בכלל וואספארא ראובאטס עס קומען אלץ ארויס? דו ביסט נאריש, דו ביסט אין א 'באקס'! בעט דעם אויבערשטן און שוין. רעד נישט, טו נישט, סיי נישט, מאך נישט קיין מבצעות, מאך נישט קיין כינוס כלל ישראל, א שאד די געלט און די צייט! יא, מ'האט אונז דאס געקענט איינרעדן אנפאנג פון די סמארט-פאון צייטן, סיי פאר אונז און סיי פאר די רבנים. אבער נישט יעצט ווען אלעס האט זיך ארויסגעשטעלט ווי א גרויסער באבל, א גרויסער 'נאוול-סטארי'... סמארט-פאון האט געברענגט ביזנעס בלויז פאר איינעם: די סעלפאון סטאר ... פונקט ווי די געזונטע וואסער פאר די גראסעריס...

מיר טארן נישט זאגן גירא בעינא דשיטנא, אבער זיין נארנים און זיך לאזן דערשרעקן פון יעדער באבל וואס מ'וויל אונז פארקויפן איז א שטות, ב"ה מיר זענען קלוגער פון דעם. אבער מיט דעם אלעמען דארפן מיר דאנקען דעם באשעפער, פארן אונז מזכה זיין מיט א מנהיג וועלכער האט זיך קיינמאל פון קיין נבואה-זאגער נישט דערשראקן, נישט פאר די טעקסט-פאונס און נישט פאר די סמארט-פאונס, און נישט פאר די ראובאטס, נאר ער ווארעמט אונז כסדר אן, באגלייט אונז, באשיצט אונז, און באהיט אונז - און אונזערע דורות - פון אלעם ביזן, ביז מיר וועלן בקרוב זוכה זיין צו ביאת הגואל אמן.

למעשה

דער מעסעדזש איז געקומען אין סעקונדעס

א אינגערמאן איז צוגעקומען צו איינער פון די עסקנים און פארציילט:

שוין א לאנגע צייט וואס איך קווענקל וועגן קויפן א פשוט'ע פאון, נאכן איינזען די וויכטיגקייט דערפון. אבער צום אלעם ערשטן האב איך געדארפט אז טעכניש זאל עס שטימען. איך האב מיר איינגעהאנדלט א פשוט'ע פאון, און עפעס איז מיר זייער שווער אנגעקומען אז די 'ווערייזן' פירמע זאל עס

4G

וואס גייט זיין ווען ווער'יזן פארמאכט זייערע 4G טאווערס? פאלגט נאך קומענדיגע וואקבעזרת השם